

Uloga Transportne Zajednice u postizanju održive i pametne mobilnosti na Zapadnom Balkanu.

Nedim Begović,
Green/Multimodal/Innovative transport solutions
Desk Officer

Transportna Zajednica

- Transportna zajednica je međunarodna organizacija u oblasti mobilnosti i transporta, koju čini 33 učesnika - cijela EU i šest regionalnih partnera Zapadnog Balkana.
- Organizacija je osnovana sporazumom o osnivanju Transportne zajednice koji su 2017. godine potpisali svi partneri.
- Naš glavni cilj je integracija transportnih tržišta Zapadnog Balkana u EU.
- Pomažemo šest partnera sa Zapadnog Balkana u usvajanju i implementaciji zakonodavstva EU u oblasti transporta i podržavamo projekte koji povezuju regionalne partnere Zapadnog Balkana između sebe i sa EU.

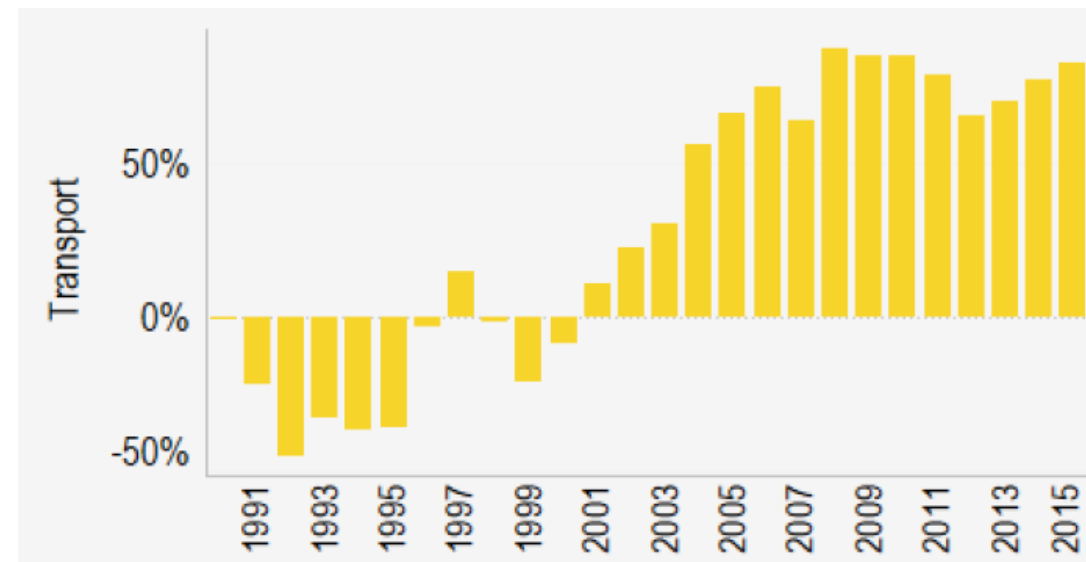
Klimatske promjene

GHG emisije

- Izvori GHG emisija na ZB - energetika I transport, 2/3 cjelokupnog udjela
- Transportni sektor
 - 12% udio ovih emisija u 1990
 - 16% udio ovih emisija u 2018

Source: JRC, "Status of air pollutants and greenhouse gases in the Western Balkans", 2020

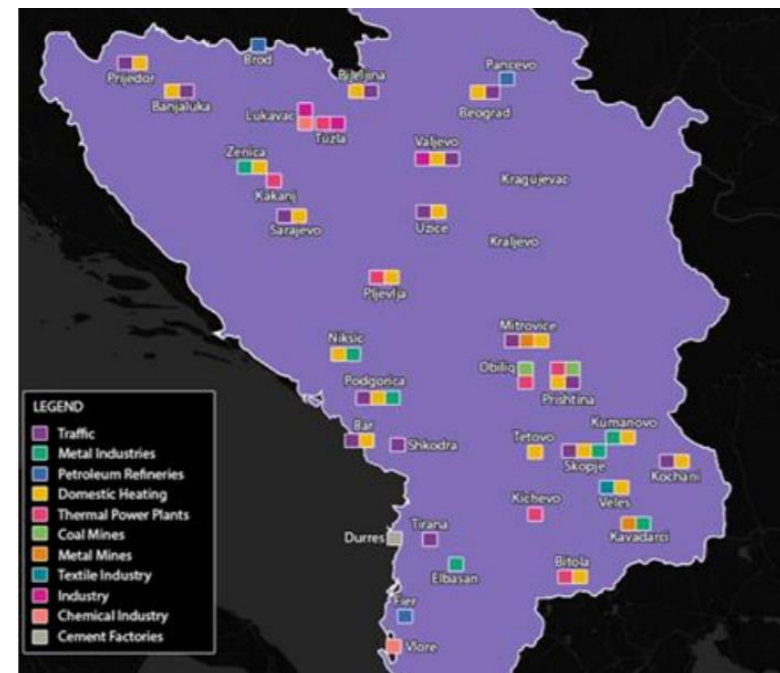
Changes in Western Balkans GHG emissions relative to 1990, transport sector

Klimatske promjene

Kvalitet zraka

- Koncentracija čestичnih tvari (PM10 and PM2.5), SO2, O3 i NO2 često prekoračuju godišnje, dnevne i satne vrijednosti.
- Zagađenost zraka doprinosi
 - Između 4 % i 19 % ukupne preuranjene smrtnosti
 - Reducira očekivano trajanje života 0.4 i 1.3 godine

Emission sources in the Western Balkans

Source: UN environment, "Air Pollution and Human Health: The Case of the Western Balkans", 2019

Strateški okvir

Vizija

Omogućiti da transport na Zapadnom Balkanu bude čistiji, održiviji, sigurniji, pametniji, zeleniji, otporniji na klimatske promjene i konkurentniji

Strategija održive i pametne mobilnosti za Zapadni Balkan

A circular inset image showing a close-up of a white sign with the word "Sustainable" in black letters. The sign is mounted on a metal pole and is partially obscured by a blue arrow-shaped graphic pointing towards the text on the right.

Flagship 1- podržavanje vozila s nultom emisijom, obnovljivih goriva i goriva s niskim udjelom ugljika i infrastrukture

Flagship 2 - stvaranje aerodroma i luka sa nultom emisijom

Flagship 3 - omogućiti da međugradska i gradska mobilnost bude održiva i zelena

Flagship 4 - ozelenjavanje teretnog transporta

Flagship 5 - određivanje cijena ugljika i pružanje boljih poticaja korisnicima

Strategija održive i pametne mobilnosti Zapadni Balkan

**Flagship 6 - povezana i automatizirana
multimodalna mobilnost**

**Flagship 7 - inovacije, razmjena podataka i
umjetna inteligencija za pametnu mobilnost**

Strategija održive i pametne mobilnosti Zapadni Balkan

Flagship 8 – kretanje ka jedinstvenom tržištu

Flagship 9 - poštena i pravedna mobilnost za sve

Flagship 10 - poboljšana bezbjednost i sigurnost
saobraćaja

Šta implementacija SSMS podrazumijeva

Do 2030. godine najmanje 10 posto automobila i 5 posto kamiona u funkciji će biti nulte emisije

Od 2022. godine sve novoizgrađene željezničke pruge bit će elektrificirane.

Do 2023. InterCity željeznički transport između glavnih gradova zapadnog Balkana, na postojećim vezama, bit će ponovno uspostavljen

Do 2030. željeznički teretni promet povećat će se za 20 posto. To će se udvostručiti do 2050

Do 2050. godine 90 posto svih automobila, kombija, autobusa, kao i novih teških vozila, bit će bez emisija.

Do 2050. godine će se emisije stakleničkih plinova iz vodenog transporta u velikoj mjeri eliminirati, a aerodromi pretvoriti u čvorove nulte emisije.

Do 2025. bit će otvoreno Regionalno željezničko tržište.

Sljedeći koraci

- Kako bi se postiglo „ozelenjavanje“ transporta, snažno partnerstvo i koordinirane akcije svih relevantnih stakeholdera
- Implementacija mjera zahtijeva snažnu finansijsku komponentu.
- Prioritizacija „zelenih“ ulaganja neophodna je kako bi se omogućila zelena tranzicija.
- Stalni sekretarijat Transportne zajednice olakšat će i podržati ovaj proces i pomoći regionalnim partnerima

Hvala vam na pažnji